

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 3.4.2020 r.
C(2020) 2215 final

KOMUNIKAT KOMISJI

**Zmiany w tymczasowych ramach środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki
w kontekście trwającej epidemii COVID-19**

KOMUNIKAT KOMISJI

Zmiany w tymczasowych ramach środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19

1. WPROWADZENIE

1. Dnia 19 marca 2020 r. Komisja przyjęła komunikat: „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19”¹ („tymczasowe ramy”), w którym przedstawiono m.in. możliwości dostępne dla państw członkowskich na podstawie przepisów unijnych, jeżeli chodzi o zapewnienie przedsiębiorstwom – szczególnie małym i średnim („MSP”) – płynności i dostępu do finansowania w związku z nagłym niedoborem środków w obecnym czasie, tak aby mogły one poradzić sobie z bieżącą sytuacją. Chodzi o ustanowienie ram prawnych umożliwiających państwom członkowskim wsparcie przedsiębiorstw doświadczających trudności w związku z panującą epidemią COVID-19 przy równoczesnym zachowaniu integralności unijnego rynku wewnętrznego i zapewnieniu równych warunków działania.
2. Ukierunkowane i proporcjonalne stosowanie unijnej kontroli pomocy państwa służy zapewnieniu, by krajowe środki wsparcia skutecznie pomagały zainteresowanym przedsiębiorstwom podczas epidemii COVID-19, ale również pozwoliły im na pomyślne wyjście z obecnej sytuacji, przy jednoczesnym uwzględnieniu wagi przeprowadzenia dwójakiej transformacji ekologicznej i cyfrowej zgodnie z celami UE.
3. Celem niniejszego komunikatu jest określenie dodatkowych tymczasowych środków pomocy państwa, które w kontekście epidemii COVID-19 Komisja uznaje za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 TFUE.
4. Komisja uważa, że oprócz zapewnienia płynności i dostępu do finansowania, należy również wspomagać badania i rozwój związane z epidemią COVID-19, wspierać budowę i unowocześnianie obiektów służących do testowania produktów służących zwalczaniu epidemii COVID-19 oraz wspierać tworzenie dodatkowych zdolności w zakresie wytwarzania takich produktów. Dotyczy to między innymi odpowiednich produktów leczniczych (w tym szczepionek) i terapii, ich półproduktów, farmaceutycznych składników czynnych i surowców; wyrobów medycznych, sprzętu szpitalnego i medycznego (w tym respiratorów, odzieży ochronnej, wyposażenia ochrony osobistej i narzędzi diagnostycznych) oraz niezbędnych surowców; środków odkażających i ich produktów pośrednich oraz surowców chemicznych niezbędnych do ich produkcji, a także narzędzi do gromadzenia i przetwarzania danych.
5. Co więcej, w obecnej sytuacji kluczowe znaczenie ma również utrzymanie miejsc pracy. Odroczenie płatności podatków i składek na ubezpieczenie społeczne może być cennym narzędziem zmniejszającym ograniczenia płynności przedsiębiorstw i podtrzymującym zatrudnienie. Jeżeli takie odroczenia mają zastosowanie do całej gospodarki, nie wchodzi w zakres pomocy państwa. Jeżeli zapewniają one przedsiębiorstwom selektywną korzyść, co może mieć miejsce, gdy są ograniczone do określonych sektorów (takich jak transport, turystyka, ochrona zdrowia), regionów lub rodzajów przedsiębiorstw, wówczas stanowią pomoc w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

¹ Komunikat Komisji z dnia 19 marca 2020 r., C(2020)1863, Dz.U. C 091I z 20.3.2020, s. 1.

6. Na podobnych zasadach, w celu podtrzymania zatrudnienia, państwa członkowskie mogą zdecydować o wprowadzeniu dopłat do kosztów wynagrodzeń ponoszonych przez przedsiębiorstwa, które w przeciwnym razie z powodu epidemii COVID-19 zwolniłyby pracowników. Jeżeli takie systemy wsparcia mają zastosowanie do całej gospodarki, nie wchodzi w zakres kontroli pomocy państwa. Jeżeli są one ograniczone na przykład do określonych sektorów (takich jak transport, turystyka, ochrona zdrowia), regionów lub rodzajów przedsiębiorstw, wówczas stanowią pomoc w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
7. Komisja pozytywnie odnosi się do środków, które państwa członkowskie wprowadziły, aby zwiększyć elastyczną ochronę socjalną i uniknąć masowych zwolnień. Programy przestojów w pracy o zasięgu ogólnym, których celem jest zapewnienie pracownikom pełnej lub częściowej rekompensaty z tytułu utraty wynagrodzenia za okres, w którym przebywają na przymusowym urlopie bezpłatnym, w większości przypadków nie miałyby wybiórczego charakteru.
8. Co więcej, stosowanie tymczasowych ram pokazało, że istnieje konieczność wprowadzenia pewnych wyjaśnień i zmiany niektórych przepisów, szczególnie w sekcjach: 3.1, 3.2, 3.3 oraz 3.5.

2. ZMIANY W TYMCZASOWYCH RAMACH

9. Poniższe zmiany w tymczasowych ramach środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 zaczną obowiązywać od dnia 3 kwietnia 2020 r.

10. Dodaje się pkt 16a w brzmieniu:

„16a. Komisja uważa ponadto, że oprócz środków pomocy dozwolonych na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE oraz istniejących możliwości na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE należy także przyspieszyć badania i rozwój związane z epidemią COVID-19, wesprzeć infrastruktury służące do testowania i przygotowania produktu do masowej produkcji, które przyczyniają się do rozwijania produktów służących zwalczaniu epidemii COVID-19, a także wesprzeć wytwarzanie takich produktów. Komisja określa zatem warunki, na podstawie których będzie uznawała tego rodzaju środki za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE. Analizując ewentualny negatywny wpływ takich środków pomocy na rynek wewnętrzny, Komisja należycie uwzględniła wspólny cel, któremu one służą, oraz ich pozytywne skutki dla walki z kryzysem w zakresie zdrowia publicznego spowodowanym epidemią COVID-19.”.

11. Pkt 20 otrzymuje brzmienie:

„20. Wszystkie rodzaje pomocy przedstawione w poszczególnych sekcjach niniejszego komunikatu mogą być kumulowane ze sobą, z wyjątkiem:

- a. pomocy przyznanej na podstawie sekcji 3.2 i 3.3, jeżeli pomoc została przyznana w odniesieniu do tej samej pożyczki bazowej, a łączna kwota pożyczki na przedsiębiorstwo przekracza progi określone w pkt 25 lit. d) lub pkt 27 lit. d) niniejszego komunikatu; oraz

- b. pomocy przyznanej na podstawie sekcji 3.6, 3.7 i 3.8, jeżeli pomoc dotyczy tych samych kosztów kwalifikowalnych².”.

12. W pkt 22 akapit wprowadzający oraz lit. a. i c. otrzymują brzmienie:

„22. Komisja uzna taką pomoc państwa za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, o ile spełnione zostaną wszystkie wymienione poniżej warunki (przepisy szczegółowe dotyczące produkcji podstawowej produktów rolnych oraz sektorów rybołówstwa i akwakultury określono w pkt 23):

- a. łączna kwota pomocy nie przekracza 800 000 EUR na przedsiębiorstwo. Pomoc można przyznawać w formie dotacji bezpośrednich, korzyści podatkowych i korzystnych warunków płatności bądź w innych formach, takich jak zaliczki zwrotne, gwarancje, pożyczki i kapitał własny, pod warunkiem że łączna wartość nominalna takich środków pozostanie poniżej całkowitego pułapu wynoszącego 800 000 EUR na przedsiębiorstwo; wszystkie dane liczbowe muszą zostać podane w kwotach brutto, tj. przed odliczeniem podatków lub innych opłat;”;
- c. pomoc nie może być przyznawana przedsiębiorstwom, które w dniu 31 grudnia 2019 r. znajdowały się już w trudnej sytuacji (w rozumieniu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych³).”.

13. Pkt 23 otrzymuje brzmienie:

„23. Na zasadzie odstępstwa od pkt 22 lit. a) do pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom w sektorach rolnictwa, rybołówstwa i akwakultury, oprócz warunków określonych w pkt 22 lit. b)–e), stosuje się następujące warunki szczególne:

- a. całkowita pomoc nie przekracza 120 000 EUR na przedsiębiorstwo prowadzące działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury⁴ lub 100 000 EUR na

² Pod warunkiem przestrzegania zasad wynikających z rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych) oraz z poszczególnych rozporządzeń *de minimis*, tymczasowe środki pomocy objęte niniejszym komunikatem mogą być kumulowane zgodnie z zasadami kumulacji określonymi w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych oraz w poszczególnych rozporządzeniach *de minimis*, tj. w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 1), rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 9), rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. L 190 z 28.6.2014, s. 45) oraz rozporządzenia Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz.U. L 114 z 26.4.2012, s. 8).

³ Zgodnie z definicją w art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1. Każde odniesienie w niniejszych tymczasowych ramach do definicji „przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji”, zawartej w art. 2 pkt 18 rozporządzenia (UE) nr 651/2014, oznacza również odniesienie do definicji zawartych odpowiednio w art. 2 pkt 14 rozporządzenia (UE) nr 702/2014 oraz art. 3 pkt 5 rozporządzenia (UE) nr 1388/2014.

⁴ Zgodnie z definicją w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury, Dz.U. L 190 z 28.6.2014, s. 45.

przedsiębiorstwo prowadzące działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych⁵; pomoc można przyznawać w formie dotacji bezpośrednich, korzyści podatkowych i korzystnych warunków płatności bądź w innych formach, takich jak zaliczki zwrotne, gwarancje, pożyczki i kapitał własny, pod warunkiem że łączna wartość nominalna takich środków nie przekracza całkowitego pułapu wynoszącego 120 000 EUR lub 100 000 EUR na przedsiębiorstwo; wszystkie dane liczbowe muszą zostać podane w kwotach brutto, tj. przed odliczeniem podatków lub innych opłat;

- b. pomoc dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie produkcji podstawowej produktów rolnych nie może być ustalana na podstawie ceny ani ilości produktów wprowadzonych na rynek;
- c. pomoc dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury nie dotyczy żadnej z kategorii pomocy, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. a)–k) rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014⁶.”.

14. Dodaje się pkt 23a w brzmieniu:

„23a. Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzi działalność w kilku sektorach, do których zastosowanie mają różne kwoty maksymalne zgodnie z pkt 22 lit. a) i pkt 23 lit. a), dane państwo członkowskie zapewnia, za pomocą odpowiednich środków, takich jak rozdzielna księgowość, aby odnośny pułap był przestrzegany w przypadku każdej z tych działalności.”.

15. Pkt 25 otrzymuje brzmienie:

„25. Komisja będzie uznawać taką pomoc państwa przyznawaną w formie nowych publicznych gwarancji na spłatę pożyczek indywidualnych w reakcji na epidemię COVID-19 za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, o ile spełnione zostaną następujące warunki:

- a. Prowizje za udzielenie gwarancji ustalane są dla pożyczek indywidualnych na minimalnym poziomie, który stopniowo się zwiększa wraz z wydłużaniem się okresu kredytowania objętego gwarancją, zgodnie z poniższą tabelą:

Rodzaj beneficjenta	Za 1. rok	Za 2–3. rok	Za 4–6. rok
MŚP	25 punktów bazowych	50 punktów bazowych	100 punktów bazowych
Duże przedsiębiorstwa	50 punktów bazowych	100 punktów bazowych	200 punktów bazowych

- b. alternatywą mogłoby być zgłaszanie przez państwa członkowskie programów, w których przyjmowano by za podstawę powyższą tabelę, ale w których okres gwarancji, prowizja za jej udzielenie oraz zakres gwarancji mogłyby być modyfikowane w odniesieniu do każdej kwoty głównej pożyczki, na przykład

⁵ Wszystkie produkty wymienione w załączniku I do TFUE z wyjątkiem produktów sektora rybołówstwa i akwakultury.

⁶ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury, Dz.U. L 90 z 28.6.2014, s. 45.

mniejszy zakres gwarancji mógłby kompensować jej dłuższy okres obowiązywania lub umożliwić naliczenie niższej prowizji; za cały okres gwarancji mogłaby zostać naliczona jednolita stawka prowizji, o ile byłaby ona wyższa od stawek minimalnych za 1. rok określonych w powyższej tabeli dla każdego rodzaju beneficjenta i odpowiednio dostosowanych w zależności od okresu gwarancji i jej zakresu na podstawie niniejszego akapitu;

- c. gwarancja zostaje udzielona najpóźniej dnia 31 grudnia 2020 r.;
- d. w przypadku pożyczek, których termin zapadalności wypada po dniu 31 grudnia 2020 r., całkowita kwota pożyczek na jednego beneficjenta nie może przekraczać:
 - i. dwukrotności rocznych kosztów wynagrodzeń wypłaconych przez beneficjenta (włącznie z kosztami świadczeń pracowniczych oraz kosztami personelu pracującego na terenie przedsiębiorstwa, ale formalnie otrzymującego wynagrodzenie od podwykonawców) za rok 2019 lub za ostatni rok, za który dostępne są dane. W przypadku przedsiębiorstw utworzonych w dniu 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie maksymalna kwota pożyczki nie może przekroczyć rocznych kosztów wynagrodzeń szacowanych na okres pierwszych dwóch lat działalności; lub
 - ii. 25 % łącznego obrotu beneficjenta w 2019 r.; lub
 - iii. jeżeli istnieje odpowiednie uzasadnienie i w oparciu o oświadczenie beneficjenta o zapotrzebowaniu na płynność⁷, kwota pożyczki może zostać zwiększona w celu pokrycia zapotrzebowania na płynność od chwili przyznania przez najbliższe 18 miesięcy w przypadku MŚP oraz przez najbliższe 12 miesięcy w przypadku dużych przedsiębiorstw;
- e. w przypadku pożyczek, których termin zapadalności przypada najpóźniej w dniu 31 grudnia 2020 r., kwota główna pożyczki może być wyższa od kwoty określonej w pkt 25 lit. d), jeżeli istnieje odpowiednie uzasadnienie i pod warunkiem zachowania proporcjonalności pomocy;
- f. okres gwarancji jest ograniczony do maksymalnie sześciu lat, o ile nie został dostosowany zgodnie z pkt 25 lit. b), a gwarancja publiczna nie przekracza:
 - i. 90 % kwoty głównej pożyczki, jeżeli straty są ponoszone proporcjonalnie i na tych samych warunkach przez instytucję kredytową i państwo; lub
 - ii. 35 % kwoty głównej pożyczki, jeżeli straty są najpierw przypisane państwu, a dopiero potem instytucjom kredytowym (tj. gwarancja z tytułu pierwszej straty); oraz
 - iii. w obu powyższych przypadkach, jeśli wysokość pożyczki zmniejsza się wraz z upływem czasu, na przykład z powodu rozpoczęcia spłaty, kwota gwarantowana musi zostać proporcjonalnie zmniejszona;
- g. gwarancja obejmuje pożyczki inwestycyjne lub obrotowe;

⁷Plan zachowania płynności może obejmować zarówno kapitał obrotowy, jak i koszty inwestycji.

- h. gwarancje nie mogą być udzielane przedsiębiorstwom, które w dniu 31 grudnia 2019 r. znajdowały się już w trudnej sytuacji (w rozumieniu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych⁸).”.

16. Pkt 27 otrzymuje brzmienie:

„27. Komisja uzna pomoc państwa w formie dopłat do pożyczek publicznych w reakcji na wybuch epidemii COVID-19 za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, o ile spełnione będą poniższe warunki:

- a. pożyczki mogą być udzielane przy zastosowaniu obniżonych stóp oprocentowania co najmniej równych stopie bazowej (jednorocznej stopie IBOR lub równoważnej opublikowanej przez Komisję⁹) obowiązującej w dniu 1 stycznia 2020 r., powiększonej o marżę ryzyka kredytowego określone w poniższej tabeli:

Rodzaj beneficjenta	Marża ryzyka kredytowego za 1. rok	Marża ryzyka kredytowego za 2–3. rok	Marża ryzyka kredytowego za 4–6. rok
MŚP	25 punktów bazowych ¹⁰	50 punktów bazowych ¹¹	100 punktów bazowych
Duże przedsiębiorstwa	50 punktów bazowych	100 punktów bazowych	200 punktów bazowych

- b. alternatywą mogłoby być zgłaszanie przez państwa członkowskie programów, w których przyjmowano by za podstawę powyższą tabelę, ale w których modyfikowany mógłby być termin zapadalności pożyczki oraz wysokość marży ryzyka kredytowego, na przykład za cały okres spłaty pożyczki mogłaby być naliczana jednolita stawka marży, o ile byłaby ona wyższa od stawek minimalnych za 1. rok dla każdego rodzaju beneficjenta i odpowiednio dostosowanych w zależności od terminu zapadalności pożyczki na podstawie niniejszego akapitu¹²;
- c. umowy pożyczki są podpisywane najpóźniej do dnia 31 grudnia 2020 r. i są ograniczone do maksymalnie sześciu lat, o ile nie zostaną dostosowane zgodnie z pkt 27 lit. b);
- d. w przypadku pożyczek, których termin zapadalności wypada po dniu 31 grudnia 2020 r., całkowita kwota pożyczek na jednego beneficjenta nie może przekraczać:

⁸ Zgodnie z definicją w art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1.

⁹ Stopy bazowe obliczane zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.) i publikowane na stronie internetowej DG ds. Konkurencji: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

¹⁰ Minimalna stopa oprocentowania (stopa bazowa powiększona o marżę ryzyka kredytowego) powinna wynosić co najmniej 10 punktów bazowych rocznie.

¹¹ Minimalna stopa oprocentowania (stopa bazowa powiększona o marżę ryzyka kredytowego) powinna wynosić co najmniej 10 punktów bazowych rocznie.

¹² Minimalna stopa oprocentowania (stopa bazowa powiększona o marżę ryzyka kredytowego) powinna wynosić co najmniej 10 punktów bazowych rocznie.

- i. dwukrotności rocznych kosztów wynagrodzeń wypłaconych przez beneficjenta (włącznie z kosztami świadczeń pracowniczych oraz kosztami personelu pracującego na terenie przedsiębiorstwa, ale formalnie otrzymującego wynagrodzenie od podwykonawców) za rok 2019 lub za ostatni rok, za który dostępne są dane. W przypadku przedsiębiorstw utworzonych w dniu 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie maksymalna kwota pożyczki nie może przekroczyć rocznych kosztów wynagrodzeń szacowanych na okres pierwszych dwóch lat działalności; lub
- ii. 25 % łącznego obrotu beneficjenta w 2019 r.; lub
- iii. jeżeli istnieje odpowiednie uzasadnienie i w oparciu o oświadczenie beneficjenta o zapotrzebowaniu na płynność¹³, kwota pożyczki może zostać zwiększona w celu pokrycia zapotrzebowania na płynność od chwili przyznania przez najbliższe 18 miesięcy w przypadku MŚP oraz przez najbliższe 12 miesięcy w przypadku dużych przedsiębiorstw;
- e. w przypadku pożyczek, których termin zapadalności przypada najpóźniej w dniu 31 grudnia 2020 r., kwota główna pożyczki na jednego beneficjenta może być wyższa od kwoty określonej w pkt 27 lit. d), jeżeli istnieje odpowiednie uzasadnienie i pod warunkiem zachowania proporcjonalności pomocy;
- f. pożyczka dotyczy zarówno środków na inwestycje, jak i zapotrzebowania na kapitał obrotowy;
- g. pożyczki nie mogą być udzielane przedsiębiorstwom, które w dniu 31 grudnia 2019 r. znajdowały się już w trudnej sytuacji (w rozumieniu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych¹⁴).”.

17. Sekcja 3.5 otrzymuje brzmienie:

„Sekcja 3.5 Krótkoterminowe ubezpieczenia kredytów eksportowych

32. Komunikat Komisji w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych stanowi, że ryzyko zbywalne nie może być objęte ubezpieczeniem kredytów eksportowych wspieranym przez państwa członkowskie. Wskutek panującej epidemii COVID-19 i po przeprowadzeniu konsultacji publicznych w sprawie dostępności krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych w przypadku wywozu do wszystkich krajów o ryzyku zbywalnym, Komisja stwierdziła brak wystarczającej zdolności sektora prywatnego do ubezpieczenia krótkoterminowych kredytów eksportowych oraz tymczasową niedostępność ubezpieczenia ryzyka zbywalnego.

33. W tym kontekście Komisja uznaje wszystkie rodzaje ryzyka handlowego i politycznego związanego z wywozem do krajów wymienionych w załączniku do

¹³ Zapotrzebowanie na płynność może obejmować zarówno kapitał obrotowy, jak i koszty inwestycji.

¹⁴ Zgodnie z definicją w art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1.

komunikatu w sprawie krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych za tymczasowo niezbywalne do dnia 31 grudnia 2020 r.¹⁵”.

18. Dodaje się sekcję w brzmieniu:

„Seksja 3.6 Pomoc na badania i rozwój związane z epidemią COVID-19

34. Poza istniejącymi możliwościami, które wynikają z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, aby zaradzić obecnemu kryzysowi w dziedzinie zdrowia publicznego, należy ułatwiać badania i rozwój związane z epidemią COVID-19.

35. Za zgodną z rynkiem wewnętrznym Komisja uzna pomoc dla projektów badawczo-rozwojowych związanych z epidemią COVID-19 oraz innych istotnych dla jej zwalczania badań nad chorobami wirusowymi¹⁶, w tym projektów, które otrzymały znak jakości w ramach instrumentu przeznaczonego dla MŚP w programie „Horyzont 2020”, w postaci pieczęci doskonałości ściśle powiązanej z epidemią COVID-19, o ile spełnione będą wszystkie następujące warunki:

- a. pomoc przyznaje się w formie dotacji bezpośrednich, zaliczek zwrotnych lub korzyści podatkowych do dnia 31 grudnia 2020 r.;
- b. w przypadku projektów rozpoczętych od dnia 1 lutego 2020 r. lub projektów, które otrzymały związaną z COVID-19 pieczęć doskonałości, uważa się, że pomoc wywołuje efekt zachęty; w przypadku projektów rozpoczętych przed dniem 1 lutego 2020 r. uważa się, że pomoc wywołuje efekt zachęty, jeżeli jest ona niezbędna do przyspieszenia realizacji projektu lub rozszerzenia jego zakresu. W takich wypadkach do objęcia pomocą kwalifikować się będą tylko dodatkowe koszty, związane z działaniami przyspieszającymi realizację projektu lub rozszerzeniem jego zakresu;
- c. do pomocy kwalifikują się wszystkie koszty niezbędne do realizacji projektu badawczo-rozwojowego w trakcie jego trwania, w tym m.in. koszty personelu, koszty sprzętu cyfrowego i obliczeniowego, koszty narzędzi diagnostycznych, koszty narzędzi do gromadzenia i przetwarzania danych, koszty usług badawczo-rozwojowych, koszty badań przedklinicznych i klinicznych (fazy I–IV), koszty uzyskania, walidacji i obrony patentów oraz innych wartości niematerialnych i prawnych, koszty uzyskania ocen zgodności lub zezwoleń niezbędnych do wprowadzenia do obrotu nowych i ulepszonych szczepionek i produktów leczniczych, wyrobów medycznych, sprzętu szpitalnego i medycznego, środków odkażających oraz wyposażenia ochrony osobistej; kwalifikowalne są badania fazy IV, o ile możliwe są w ich zakresie dalsze postępy naukowe lub technologiczne;

¹⁵ Komunikat Komisji zmieniający załącznik do komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych, C(2020)2044 final z dnia 27 marca 2020 r., Dz.U. C 101I z 28.3.2020, s. 1.

¹⁶ Badania dotyczące COVID-19 i inne istotne dla zwalczania epidemii badania nad chorobami wirusowymi obejmują badania nad szczepionkami, produktami leczniczymi i terapiami, wyrobami medycznymi oraz sprzętem szpitalnym i medycznym, środkami odkażającymi, odzieżą ochronną i wyposażeniem ochrony osobistej oraz nad odnośnymi innowacjami procesowymi umożliwiającymi efektywne wytwarzanie potrzebnych produktów.

- d. intensywność pomocy na każdego beneficjenta może obejmować 100 % kwalifikowalnych kosztów w przypadku badań podstawowych, ale nie może przekraczać 80 % kwalifikowalnych kosztów w przypadku badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych¹⁷;
- e. intensywność pomocy w przypadku badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych może zostać zwiększona o 15 punktów procentowych, jeżeli dany projekt badawczy otrzyma wsparcie ze strony większej liczby państw członkowskich lub jeżeli będzie realizowany w ramach współpracy transgranicznej z organizacjami badawczymi lub innymi przedsiębiorstwami;
- f. pomoc w ramach niniejszego środka może być łączona ze wsparciem z innych źródeł w odniesieniu do tych samych kwalifikowalnych kosztów pod warunkiem, że łączna intensywność pomocy nie przekracza pułapów określonych w lit. d) i e) powyżej;
- g. beneficjent pomocy zobowiązuje się do udzielenia osobom trzecim w EOG licencji niewyłącznych na niedyskryminujących warunkach rynkowych;
- h. pomoc nie może być przyznawana przedsiębiorstwom, które w dniu 31 grudnia 2019 r. znajdowały się już w trudnej sytuacji (w rozumieniu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych¹⁸).”.

19. Dodaje się sekcję w brzmieniu:

„Sekcja 3.7 Pomoc inwestycyjna przeznaczona na infrastrukturę służącą do testowania i przygotowania produktu do masowej produkcji

36. Poza istniejącymi możliwościami, które wynikają z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, należy wspierać infrastrukturę zajmującą się testowaniem i przygotowaniem produktu do masowej produkcji, która przyczynia się do rozwijania produktów służących zwalczaniu epidemii COVID-19.

37. Komisja uzna zatem pomoc inwestycyjną na budowę lub unowocześnienie infrastruktury służącej do testowania i przygotowania produktu do masowej produkcji w celu opracowania, przetestowania i udoskonalenia produktów służących zwalczaniu epidemii COVID-19, jak określono w sekcji 3.8, za zgodną z rynkiem wewnętrznym, o ile spełnione są następujące warunki:

- a. pomoc jest przyznawana na budowę lub unowocześnienie infrastruktury służącej do testowania i przygotowania produktu do masowej produkcji w celu opracowania, przetestowania i przygotowania, aż do fazy bezpośrednio poprzedzającej ich wdrożenie do masowej produkcji, wyrobów medycznych służących zwalczaniu epidemii COVID-19 (w tym szczepionek) i terapii, ich półproduktów, farmaceutycznych składników czynnych i surowców; wyrobów medycznych, sprzętu szpitalnego i medycznego (w tym respiratorów oraz

¹⁷Zgodnie z definicją w art. 2 pkt 84, 85 i 86 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1.

¹⁸ Zgodnie z definicją w art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1.

odzieży i sprzętu ochronnego, a także narzędzi diagnostycznych) oraz niezbędnych surowców; środków odkażających i ich produktów pośrednich oraz surowców chemicznych niezbędnych do ich produkcji; a także narzędzi do gromadzenia/przetwarzania danych;

- b. pomoc przyznaje się w formie dotacji bezpośrednich, korzyści podatkowych albo zaliczek zwrotnych do dnia 31 grudnia 2020 r.;
- c. w przypadku projektów rozpoczętych od dnia 1 lutego 2020 r. uznaje się, że pomoc wywołuje efekt zachęty; w przypadku projektów rozpoczętych przed dniem 1 lutego 2020 r. uznaje się, że pomoc wywołuje efekt zachęty, jeśli jest ona konieczna do przyspieszenia realizacji projektu lub rozszerzenia jego zakresu. W takich wypadkach do objęcia pomocą kwalifikować się będą tylko dodatkowe koszty, związane z działaniami przyspieszającymi realizację projektu lub rozszerzeniem jego zakresu;
- d. projekt inwestycyjny zostaje zakończony w ciągu sześciu miesięcy od daty przyznania pomocy. Projekt inwestycyjny uznaje się za zakończony, gdy organy krajowe zatwierdzą jego zakończenie. W przypadku niedotrzymania sześciomiesięcznego terminu, za każdy miesiąc opóźnienia zwracane jest 25 % kwoty pomocy przyznanej w formie dotacji bezpośrednich lub korzyści podatkowych, chyba że opóźnienie wynika z przyczyn pozostających poza kontrolą beneficjenta pomocy. W przypadku dotrzymania terminu pomoc w formie zaliczek zwrotnych zostaje przekształcona w dotację; jeżeli termin nie został dotrzymany, zaliczka zwrotna jest zwracana w równych rocznych ratach w ciągu pięciu lat od daty przyznania pomocy;
- e. koszty kwalifikowalne to koszty inwestycji niezbędne do stworzenia infrastruktury do testowania i przygotowania produktu do masowej produkcji niezbędnej do opracowania produktów wymienionych w lit. a) powyżej. Intensywność pomocy nie przekracza 75 % kosztów kwalifikowalnych;
- f. maksymalna dopuszczalna intensywność pomocy w formie dotacji bezpośredniej albo korzyści podatkowej może zostać zwiększona o dodatkowe 15 punktów procentowych, jeżeli inwestycja została zakończona w ciągu dwóch miesięcy od daty przyznania pomocy lub daty rozpoczęcia stosowania korzyści podatkowej albo jeżeli wsparcie pochodzi od większej liczby państw członkowskich. Jeżeli pomoc została przyznana w formie zaliczki zwrotnej, a inwestycja została zakończona w ciągu dwóch miesięcy lub jeśli wsparcie pochodzi od większej liczby państw członkowskich, można przyznać dodatkowe 15 punktów procentowych;
- g. pomocy w ramach tego środka nie można łączyć z inną pomocą inwestycyjną z tytułu tych samych kosztów kwalifikowalnych;
- h. gwarancja pokrycia strat może zostać udzielona obok dotacji bezpośredniej, korzyści podatkowej albo zaliczki zwrotnej, bądź jako niezależny środek pomocy. Gwarancja pokrycia strat zostaje udzielona w terminie jednego miesiąca od dnia, w którym przedsiębiorstwo złożyło wniosek o taką gwarancję; kwota straty podlegającej rekompensacie zostaje ustalona pięć lat po zakończeniu inwestycji. Kwotę rekompensaty oblicza się jako różnicę między sumą nakładów inwestycyjnych, rozsądnego zysku w wysokości 10 % nakładów inwestycyjnych

rocznie w okresie pięciu lat oraz kosztów operacyjnych z jednej strony, a sumą otrzymanej dotacji bezpośredniej, przychodów w okresie pięciu lat oraz wartości końcowej projektu;

- i. cena za usługi świadczone w ramach infrastruktury do testowania i przygotowania produktu do masowej produkcji odpowiada cenie rynkowej;
- j. infrastruktura do testowania i przygotowania produktu do masowej produkcji będzie otwarta dla kilku użytkowników i udostępniana na przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach. Przedsiębiorstwom, które sfinansowały co najmniej 10 % kosztów inwestycji, można przyznać preferencyjny dostęp na korzystniejszych warunkach;
- k. pomoc nie może być przyznawana przedsiębiorstwom, które w dniu 31 grudnia 2019 r. znajdowały się już w trudnej sytuacji (w rozumieniu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych¹⁹).”.

20. Dodaje się sekcję w brzmieniu:

„Sekcja 3.8 Pomoc inwestycyjna na produkcję wyrobów służących zwalczaniu epidemii COVID-19:

38. Poza istniejącymi możliwościami, które wynikają z art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, należy ułatwiać produkcję wyrobów służących zwalczaniu epidemii COVID-19. Dotyczy to: odpowiednich produktów leczniczych (w tym szczepionek) i terapii, ich półproduktów, farmaceutycznych składników czynnych i surowców; wyrobów medycznych oraz sprzętu szpitalnego i medycznego (w tym respiratorów, odzieży i sprzętu ochronnego, a także narzędzi diagnostycznych) oraz niezbędnych surowców; środków odkażających i ich produktów pośrednich oraz surowców chemicznych niezbędnych do ich produkcji; narzędzi do gromadzenia/przetwarzania danych.

39. Komisja uzna pomoc inwestycyjną na produkcję wyrobów służących zwalczaniu epidemii COVID-19 za zgodną z rynkiem wewnętrznym, o ile spełnione zostaną następujące warunki:

- a. pomoc inwestycyjna jest przyznawana na produkcję wyrobów służących zwalczaniu epidemii COVID-19, takich jak produkty lecznicze (w tym szczepionki) i terapie, ich półprodukty, farmaceutyczne składniki czynne i surowce; wyrobów medycznych oraz sprzętu szpitalnego i medycznego (w tym respiratorów, odzieży i sprzętu ochronnego, a także narzędzi diagnostycznych) oraz niezbędnych surowców; środków odkażających i ich produktów pośrednich oraz surowców chemicznych niezbędnych do ich produkcji; narzędzi do gromadzenia/przetwarzania danych;
- b. pomoc przyznaje się w formie dotacji bezpośrednich, korzyści podatkowych albo zaliczek zwrotnych do dnia 31 grudnia 2020 r.;
- c. w przypadku projektów rozpoczętych od dnia 1 lutego 2020 r. uznaje się, że pomoc wywołuje efekt zachęty; w przypadku projektów rozpoczętych przed

¹⁹ Zgodnie z definicją w art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1.

dniem 1 lutego 2020 r. uznaje się, że pomoc wywołuje efekt zachęty, jeśli jest ona konieczna do przyspieszenia realizacji projektu lub rozszerzenia jego zakresu. W takich wypadkach do objęcia pomocą kwalifikować się będą tylko dodatkowe koszty, związane z działaniami przyspieszającymi realizację projektu lub rozszerzeniem jego zakresu;

- d. projekt inwestycyjny zostaje zakończony w ciągu sześciu miesięcy od daty przyznania pomocy. Projekt inwestycyjny uznaje się za zakończony, gdy organy krajowe zatwierdzą jego zakończenie. W przypadku niedotrzymania sześciomiesięcznego terminu, za każdy miesiąc opóźnienia należy zwrócić 25 % kwoty pomocy przyznanej w formie dotacji bezpośrednich lub korzyści podatkowych, chyba że opóźnienie wynika z przyczyn pozostających poza kontrolą beneficjenta pomocy. W przypadku dotrzymania terminu pomoc w formie zaliczek zwrotnych zostaje przekształcona w dotację; jeżeli termin nie został dotrzymany, zaliczka zwrotna jest zwracana w równych rocznych ratach w ciągu pięciu lat od daty przyznania pomocy;
- e. koszty kwalifikowalne odnoszą się do wszystkich kosztów inwestycji niezbędnych do wytworzenia produktów wymienionych w lit. a) oraz do kosztów próbnego uruchamiania nowych zakładów produkcyjnych. Intensywność pomocy nie przekracza 80 % kosztów kwalifikowalnych;
- f. maksymalna dopuszczalna intensywność pomocy w formie dotacji bezpośredniej albo korzyści podatkowej może zostać zwiększona o dodatkowe 15 punktów procentowych, jeżeli inwestycja została zakończona w ciągu dwóch miesięcy od daty przyznania pomocy lub daty rozpoczęcia stosowania korzyści podatkowej albo jeżeli wsparcie pochodzi od większej liczby państw członkowskich. Jeżeli pomoc została przyznana w formie zaliczki zwrotnej, a inwestycja została zakończona w ciągu dwóch miesięcy lub jeśli wsparcie pochodzi od większej liczby państw członkowskich, można przyznać dodatkowe 15 punktów procentowych;
- g. pomoc w ramach tego środka nie jest łączona z inną pomocą inwestycyjną z tytułu tych samych kosztów kwalifikowalnych;
- h. gwarancja pokrycia strat może zostać udzielona obok dotacji bezpośredniej, korzyści podatkowej albo zaliczki zwrotnej, bądź jako niezależny środek pomocy. Gwarancja pokrycia strat zostaje udzielona w terminie jednego miesiąca od dnia, w którym przedsiębiorstwo złożyło wniosek o taką gwarancję; kwota straty podlegającej rekompensacie zostaje ustalona pięć lat po zakończeniu inwestycji. Kwotę rekompensaty oblicza się jako różnicę między sumą nakładów inwestycyjnych, rozsądnego zysku w wysokości 10 % nakładów inwestycyjnych rocznie w okresie pięciu lat oraz kosztów operacyjnych z jednej strony, a sumą otrzymanej dotacji bezpośredniej, przychodów w okresie pięciu lat oraz wartości końcowej projektu;

- i. pomoc nie może być przyznawana przedsiębiorstwom, które w dniu 31 grudnia 2019 r. znajdowały się już w trudnej sytuacji (w rozumieniu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych²⁰).”.

21. Dodaje się sekcję w brzmieniu:

„Sekcja 3.9 Pomoc w formie odroczenia płatności podatku lub składek na ubezpieczenie społeczne

40. Odroczenie płatności podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne może być cennym narzędziem zmniejszania ograniczeń płynności przedsiębiorstw (w tym osób samozatrudnionych) i podtrzymania zatrudnienia. Jeżeli takie odroczenia mają powszechne zastosowanie i nie sprzyjają konkretnym przedsiębiorstwom ani produkcji konkretnych towarów, nie wchodzą w zakres stosowania art. 107 ust. 1 TFUE. Jeżeli są one ograniczone na przykład do określonych sektorów, regionów lub rodzajów przedsiębiorstw, stanowią pomoc w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE²¹.

41. Komisja uzna za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE te programy pomocy, które polegają na tymczasowych odroczeniach płatności podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne i które mają zastosowanie do przedsiębiorstw (w tym osób samozatrudnionych) szczególnie dotkniętych przez epidemię COVID-19, na przykład funkcjonujących w określonych sektorach lub regionach, czy też będących przedsiębiorstwami określonej wielkości. Dotyczy to również środków przewidzianych w odniesieniu do obowiązków podatkowych i obowiązków w zakresie zabezpieczenia społecznego, a mających na celu złagodzenie ograniczeń związanych z płynnością, z jakimi borykają się beneficjenci, w tym m.in. odroczenia płatności ratalnych, łatwiejszego dostępu do planów spłaty należności podatkowych i przyznawania okresów bezodsetkowych, zawieszenia windykacji należności podatkowych oraz przyspieszonych zwrotów podatku. Pomoc należy przyznać przed dniem 31 grudnia 2020 r., a termin odroczenia nie może przypadać później niż dnia 31 grudnia 2022 r.”.

22. Dodaje się sekcję w brzmieniu:

„Sekcja 3.10 Pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń pracowników w celu uniknięcia zwolnień podczas epidemii COVID-19

42. W celu utrzymania miejsc pracy państwa członkowskie mogą przewidzieć udział w kosztach wynagrodzeń przedsiębiorstw (w tym osób samozatrudnionych), które z powodu epidemii COVID-19 w przeciwnym razie zwolniłyby pracowników. Jeżeli takie systemy wsparcia mają zastosowanie do całej gospodarki, nie wchodzą w zakres unijnej kontroli pomocy państwa. Jeżeli zapewniają one przedsiębiorstwom selektywną korzyść, co może mieć miejsce, gdy są ograniczone do określonych sektorów, regionów lub rodzajów przedsiębiorstw, wówczas stanowią pomoc w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

²⁰ Zgodnie z definicją w art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1.

²¹ Zob. również pkt 118 zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, C/2016/2946, Dz.U. C 262 z 19.7.2016, s. 1–50.

„43. Jeżeli takie środki stanowią pomoc, Komisja uzna je za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, o ile spełnione zostaną poniższe warunki:

- a. pomoc ma na celu uniknięcie zwolnień w czasie epidemii COVID-19;
- b. pomoc jest przyznawana w formie programów przedsiębiorstwom w określonych sektorach lub regionach czy też przedsiębiorstwom określonej wielkości, które zostały szczególnie dotknięte przez epidemię COVID-19;
- c. subsydiowanie wynagrodzeń jest przyznawane na okres nie dłuższy niż dwanaście miesięcy od złożenia wniosku o przyznanie pomocy, na rzecz pracowników, którzy w przeciwnym wypadku zostaliby zwolnieni w konsekwencji zawieszenia lub ograniczenia działalności gospodarczej z powodu epidemii COVID-19, i pod warunkiem, że objęci nim pracownicy pozostaną stale zatrudnieni przez cały okres, na jaki przyznano pomoc;
- d. miesięczne subsyidium do wynagrodzenia nie przekracza 80 % miesięcznego wynagrodzenia brutto (w tym składek na ubezpieczenie społeczne płaconych przez pracodawcę) personelu będącego beneficjentem pomocy. Państwa członkowskie mogą również zgłosić, w szczególności w interesie pracowników zajmujących nisko opłacane stanowiska, alternatywne metody obliczania intensywności pomocy, takie jak zastosowanie krajowej średniej płacy lub płacy minimalnej, pod warunkiem zachowania proporcjonalności pomocy;
- e. subsydiowanie wynagrodzeń może być łączone z innymi ogólnie dostępnymi lub selektywnymi środkami wspierania zatrudnienia, pod warunkiem że łączne wsparcie nie prowadzi do nadmiernej rekompensaty kosztów wynagrodzeń przedmiotowych pracowników. Subsydiowanie wynagrodzeń może być dodatkowo łączone z odroczeniem płatności podatków i płatności składek na ubezpieczenie społeczne.”.

23. Pkt 34 otrzymuje oznaczenie pkt 44 i otrzymuje brzmienie:

„44. Z wyjątkiem sytuacji, gdy dotyczy to pomocy przyznanej na podstawie sekcji 3.9 i 3.10, państwa członkowskie mają obowiązek publikować istotne informacje²² na temat każdej pomocy indywidualnej przyznanej na podstawie niniejszego komunikatu na kompleksowej stronie internetowej dotyczącej pomocy państwa lub w narzędziu informatycznym Komisji²³ w terminie 12 miesięcy od daty przyznania pomocy.”.

24. Pkt 35–42 otrzymują oznaczenie pkt 45–52.

²² Dotyczy informacji wymaganych w załączniku III do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r., załączniku III do rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 i załączniku III do rozporządzenia Komisji (UE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. W przypadku zaliczek zwrotnych, gwarancji, pożyczek i innych form pomocy nominalna wartość instrumentu bazowego może zostać dodana w odniesieniu do każdego beneficjenta. W przypadku korzyści podatkowych i korzystnych warunków płatności kwota pomocy indywidualnej może zostać podana w przedziałach.

²³ Strona wyszukiwania publicznego w zakresie przejrzystości pomocy państwa umożliwia dostęp do danych przekazanych przez państwa członkowskie, dotyczących przyznanej pomocy państwa przypadającej na poszczególnych beneficjentów, zgodnie z europejskimi wymogami przejrzystości w zakresie pomocy państwa i jest dostępna pod adresem <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=en>.